

národní
úložiště
šedé
literatury

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky v roce 2005: Hlavní město Praha

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
2006

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-315854>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte autora 4.0 Mezinárodní

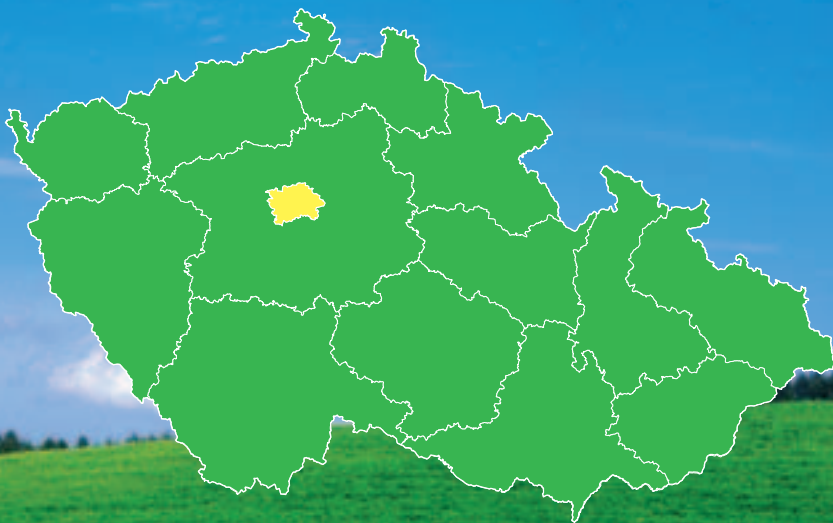
Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.08.2017

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

2005

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
v jednotlivých krajích
České republiky

PRAHA

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

v jednotlivých krajích České republiky

v roce 2005

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

listopad 2006

Vedoucí autorského kolektivu

Ing. Lenka Vrtišková

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Autoři a spolupracovníci

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)

Magistrát hl. m. Prahy

Dodání hlavních podkladů pro zpracování

Český statistický úřad (ČSÚ)

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)

Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M. (VÚV T.G.M.)

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)

Správa ochrany přírody ČR (SOP ČR)

Správy národních parků (Správy NP)

Ministerstvo zemědělství (Mze)

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL)

STOKLASA Tech.

Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

VÚV T.G.M. – Centrum pro hospodaření s odpady (VÚV T.G.M.-CeHO)

Autorizovaná verze.

Zpracovala CENIA, česká informační agentura životního prostředí

© 2006, Ministerstvo životního prostředí

ISBN 80-7212-446-3

OBSAH

1. Základní informace o území	4
2. Ovzduší	5
2.1 Emise	5
2.2 Imise	5
2.3 Program realizace snižování znečišťování ovzduší	7
3. Voda	7
3.1 Zásobování pitnou vodou	8
3.2 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod	10
3.3 Stav povrchových vod, přehled největších znečišťovatelů	10
3.4 Odpadní vody	11
3.5 Havárie	12
4. Půda	13
5. Horninové prostředí	13
6. Příroda	14
7. Lesy	15
8. Odpady	16
9. Staré ekologické zátěže	18
10. Doprava	19
11. Činnost kraje v oblasti péče o životní prostředí	22
12. Aktivity neziskového sektoru v oblasti ochrany životního prostředí	24
13. Prioritní problémy v ochraně životního prostředí	25

1. Základní informace o území

Rozloha kraje (km²): **496,1**

Počet obyvatel: **1 176 116**

Hustota obyvatelstva (obyvatel.km⁻²): **2 307,8**

Zdroj: ČSÚ

Praha je jedinou metropolí evropského významu v České republice. Se zhruba 1 165 tis. obyvatel výrazně vyniká v osídlení populačním potenciálem, který je přibližně 3x větší než u druhého největšího města Brna, představuje téměř 12 % obyvatel republiky.

Po roce 1990 Praha obdobně jako jiné evropské metropole i všechna další velká města v ČR ztrácí počet obyvatel. Tento pokles však není významný a v posledních dvou letech se zvýšenou imigrací zastavil. Hlavní město v podstatě ve všech významných demografických charakteristikách značně převyšuje ostatní regiony republiky. Žije zde téměř třetina cizinců s dlouhodobým pobytem v ČR, studuje tady 40 % z celkového počtu vysokoškolských studentů, ze zahraničních studentů je to dokonce 55 %.

Praha má největší a nejkvalitovanější nabídku pracovních příležitostí (cca 770 tis.). Saldo dojížděk za prací je cca 100 tisíc osob. Makroregionální význam hlavního města zahrnuje celé Čechy a v některých segmentech ovlivňuje i Moravu. Vzhledem k mimořádnému památkovému fondu a vysoké nabídce kulturních a dalších společenských aktivit se na území Prahy realizuje přibližně polovina objemu aktivit cestovního ruchu ČR. Podobný podíl vykazuje i oblast peněžnictví. Tyto skutečnosti znamenají, že denní počet přítomných osob ve městě přesahuje 1,5 milionu. Hlavní město produkuje cca 25 % celostátního objemu HDP a jako jediný region z nových zemí EU výrazně přesahuje svůj průměr evropské patnáctky.

Vzhledem ke své geografické poloze v Evropě i ČR je Praha významným dopravním uzlem. Přesto má problémy s dopravním propojením s vyspělými regiony západní Evropy. Dálnice D5 a D8 budou v celém rozsahu dokončeny až v roce 2006, propojení nadřazené silniční sítě okruhem lze očekávat až v dlouhodobějším výhledu. Kvalita železničního spojení zdaleka nedosahuje evropského standardu. Naopak letiště Ruzyně s výkonem zhruba 10 milionů odbavených cestujících za rok představuje nejrychleji se rozvíjející terminál v celé střední Evropě. Jeho největším problémem je, že mu chybí kolejové spojení se středem města. Jinak lze považovat systém hromadné dopravy osob opírající se o síť metra za velmi dobrý.

Území Prahy je do značné míry jedinečně početným zastoupením přírodě blízkých biotopů, míst, kde se lidské působení doposud neprojevovalo příliš negativně. Pražská příroda a krajina poskytují nezbytný životní prostor pro celou řadu druhů živočichů i květeny včetně chráněných druhů a nabízí zároveň – ne však na celém území ve stejné kvalitě – kvalitní životní prostředí pro běžný život i rekreační využití obyvatel Prahy i jejich návštěvníků a turistů. Městské parky, historické zahrady, lesy, stromořadí, zvláště chráněná území, přírodní parky i vodní toky vytvářejí zároveň ojedinělý kolorit města a přispívají k jeho atraktivitě a výjimečné atmosféře.

V průběhu roku 2005 byly projednány a přijaty významné koncepční dokumenty pro oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, energetiky a odpadového hospodářství.

2. Ovzduší

2.1 Emise

Tabulka 1a: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (kt.rok⁻¹)

	Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
Emise celkem	2004	3,93	3,10	19,53	33,93	12,98	0,32
	2005	3,87	2,77	16,26	30,97	13,09	0,34
Velké zdroje	2004	0,20	1,80	2,79	0,75	0,45	0,02
	2005	0,10	1,77	2,70	0,56	0,45	0,00
Střední zdroje	2004	0,27	0,11	0,36	0,43	0,11	0,02
	2005	0,24	0,14	0,36	0,56	0,23	0,02
Malé zdroje	2004	0,36	0,57	0,51	1,84	6,82	0,03
	2005	0,39	0,64	0,57	2,07	6,82	0,02
Mobilní zdroje	2004	3,11	0,62	15,87	30,91	5,60	0,25
	2005	3,14	0,22	12,62	27,78	5,60	0,30

Zdroj: ČHMÚ

Tabulka 1b: Meziroční změna emisí hlavních znečišťujících látek 2005/2004 (tis. t.rok⁻¹)

	TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
Emise celkem	-0,06	-0,33	-3,27	-2,96	0,11	0,02
Velké zdroje	-0,10	-0,03	-0,09	-0,19	0,03	-0,02
Střední zdroje	-0,03	0,03	0,00	0,13	0,12	0,00
Malé zdroje	0,03	0,07	0,06	0,23	0,00	-0,01
Mobilní zdroje	0,03	-0,40	-3,25	-3,13	0,00	0,05

Zdroj: ČHMÚ

2.2 Imise

Znečištění ovzduší v hl. m. Praze je z plošného hlediska jedno z největších ze všech krajů ČR. V roce 2005 došlo k překročení limitních hodnot (LV) alespoň u jedné ze sledovaných znečišťujících látek na cca 90% území města. Na cca 10% území Prahy jsou překročeny i limitní hodnoty navýšené o mez tolerance (MT).

Údaje o znečištění ovzduší jsou poskytovány z 15 stanic automatizovaného imisního monitoringu (AMS), které provozuje ČHMÚ. Další stanice s manuálními odběry (provozované ČHMÚ, HS hl. m. Prahy) provádějí periodická měření některých vybraných látek.

Strmý klesající trend ve znečištění ovzduší oxidem siřičitým trval do roku 1999, do roku 2002 pokračoval mírný pokles. Po zakolísání v roce 2003 pokračoval v roce 2004 v Praze klesající trend ve znečištění ovzduší touto látkou. V roce 2005 nedošlo k překročení imisních limitů stanovených novou legislativou na žádné stanici. Všechny imisní hodnoty pro oxid siřičitý ležely hluboko pod imisním limitem.

Klesající trend ve znečištění suspendovanými částicemi frakce PM_{10} trval do roku 1999. Po roce 2000 se tento vývoj zastavil, na většině stanic došlo k postupnému vzrůstu, který byl v roce 2005 přerušena a koncentrace mírně poklesly. Znečištění ovzduší suspendovanými částicemi frakce PM_{10} zůstává jedním z hlavních problémů zajištění kvality ovzduší. Nejvyšší četnost překročení imisního limitu pro 24hodinovou koncentrací PM_{10} byla v roce 2005 zaznamenána na měřicí stanici Praha 2-Legerova, která je stanici kategorie hot-spot.. Druhou nejvyšší četnost tohoto překročení vykazovala stanice Praha 5-Mlynářka.

V případě oxidu dusičitého je patrný mírně klesající trend do roku 2000. V roce 2003 došlo v Praze k výraznějšímu zvýšení koncentrací oxidu dusičitého. V roce 2004 byl naopak zaznamenán, téměř na všech stanicích, mírný pokles koncentrací oxidu dusičitého proti předchozímu roku, avšak v roce 2005 došlo k opětovnému nárůstu. V roce 2005 došlo k překročení imisního limitu roční průměrné koncentrace na 11 stanicích: Legerova v Praze 2, Braník v Praze 4, Smíchov, Svornosti a Řeporyje v Praze 5, náměstí Republiky v Praze 1, Karlín a Sokolovská v Praze 8, Vysočany v Praze 9 a Jasmínová a Uhříněves v Praze 10. Imisní limit včetně meze tolerance byl překročen na čtyřech z těchto stanic.

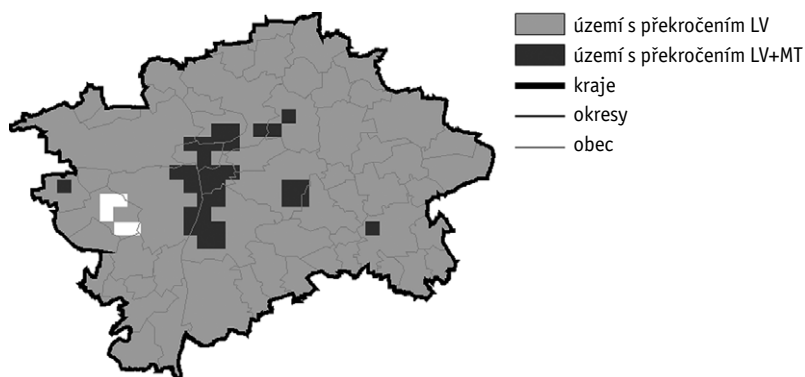
Koncentrace olova na všech stanicích jsou hluboko pod imisním limitem. Na žádné stanici nebylo také zaznamenáno překročení imisních limitů pro arsen a kadmium.

V roce 2005 měřilo v Praze oxid uhelnatý celkem 11 stanic. K překročení imisního limitu nedošlo ani na jedné z těchto pražských stanic.

Benzen byl v Praze v roce 2005 sledován na 5 stanicích. Nejvyšší koncentrace byly naměřeny na stanici Praha 10-Šrobárova, kde roční průměr překročil horní mez pro posuzování.

Určitá stagnace byla v posledních letech patrná ve znečištění ovzduší přízemním ozonem s výjimkou roku 2003, kdy vlivem dlouhodobých vysokých teplot a vysokých hodnot slunečního záření došlo k nárůstu znečištění. V kalendářním roce 2004, z důvodu spíše chladnějšího období duben–září, byla překročena mezní hodnota na 3 stanicích v Praze. V roce 2005 byl překročen imisní limit na šesti stanicích z osmi: Libuš v Praze 4, Stodůlky v Praze 5, Veleslavín a Suchdol v Praze 6 a Kobylisy v Praze 8 a Vysočany v Praze 9.

Obrázek 1: Území, na kterém došlo v roce 2005 k překročení imisního limitu (LV) nebo imisního limitu navýšeného o mez tolerance (LV + MT) pro alespoň jednu ze sledovaných znečišťujících látek, bez zahrnutí ozonu

Zdroj: ČHMÚ

2.3 Program realizace snižování znečišťování ovzduší

V Praze probíhá od roku 1994 program dotací na přeměny topných systémů. Do konce roku 2005 bylo z rozpočtu města vyplaceno 398,2 mil. Kč dotací celkem a s příspěvkem hl. m. Prahy byla provedena přeměna topných zdrojů z tuhých nebo kapalných paliv na ekologicky přijatelnější zdroj (centrální zdroj tepla, zemní plyn, elektřinu nebo obnovitelné zdroje) v 38 536 bytech na území města. V roce 2005 byl poskytnut příspěvek 3 361 000 Kč na 286 bytových jednotek. Průměrná výše dotace na bytovou jednotku byla 11 752 Kč. Program se významnou měrou podílí na snižování emisí z malých a středních stacionárních zdrojů. Výsledný podíl bytů vytápěných zcela nebo částečně pevnými palivami poklesl z 34 % v roce 1991 na 26 % v závěru roku 2005. (Jejich celkový podíl je ve skutečnosti nižší, protože statistika nezachycuje ty přeměny topných systémů, na které nebyly poskytnuty dotace v rámci tohoto programu.)

3. Voda

SRÁŽKOVÉ POMĚRY

V roce 2005 spadlo na území Prahy průměrně 510 mm srážek, což představuje 95 % dlouhodobého srážkového normálu (1961–2000). Rok se tak zařadil mezi srážkově normální. Srážkově nejbohatší byl měsíc červenec (průměrně 136 mm), nejchudší říjen (průměrně 10 mm). Srážkově chudé byly ještě březen a listopad (v průměru 14 mm). Nejvyšší měsíční srážky byly zaznamenány v Zadní Kopanině (červenec – 162 mm), nejnižší na stanici Praha-Karlov v centru Prahy (v březnu 8 mm). Nejvyšší denní úhrn se vyskytl v Zadní Kopanině – dne 5. 7. 2005 bylo naměřeno 45,2 mm srážek.

ODTOKOVÉ POMĚRY

Na území hlavního města Prahy činilo odteklé množství vody roku 2005 ve Vltavě 114 % dlouhodobého průměrného ročního průtoku. Nejvodnějším měsícem byl březen a nejméně vodním prosinec. Kulminační průtok byl menší než jednoletá voda. Odteklé množství vody na Botiči – roční průměr byl 110 % Q_{31-80} a kulminace nedosáhla půlleté vody. Minimum v srpnu se rovnalo Q_{300} . Na Rokytce byl roční průměr 136 %, minimum v září se pohybovalo také okolo Q_{300} .

PODZEMNÍ VODY

Hladina vody ve vrtech se pohybovala na území hlavního města Praha od 55–75 % dlouhodobého průměru.

JAKOST PODZEMNÍCH VOD

Ve státní síti jakosti podzemních vod byly v tomto kraji v roce 2005 sledovány 2 objekty podzemních vod, na kterých byly odebrány celkem 4 vzorky. Lokální překročení normativu B bylo zjištěno u ukazatele Cl⁻ u 4 vzorků ve 2 lokalitách. Nebyla zjištěna zvýšená koncentrace NO₃⁻ v žádném z odebraných vzorků.

Tabulka 2: Jakost podzemních vod v hl. m. Praze

Ukazatel	Počet vzorků				Počet objektů				Normativ		
	všech	< MS	> B	> C	všech	> B	> C	> B nebo C [%]	B	C	jednotky
Chloridy	4	0	4	0	2	2	0	100	100	150	mg.l ⁻¹
Celkem	4	–	4	0	2	2	0	100	–	–	–

Vysvětlivky:

Normativ limitní hodnoty dle Metodického pokynu MŽP ČR z 15. 9. 1996 část 2 –

Kritéria znečištění zemin a podzemní vody

Celkem bez rozlišení ukazatelů (jedná se o sjednocení objektů (vzorků))

< MS počet vzorků, kde byla zjištěna koncentrace ukazatele pod mezí stanovitelnosti

> B počet objektů (vzorků) s výskytem alespoň jedné hodnoty mezi normativem B a C (včetně hodnot rovných přímo normativu C)

> C počet objektů (vzorků) s výskytem alespoň jedné hodnoty nad normativem C

> B nebo C počet procent objektů s výskytem alespoň jedné hodnoty nad normativem B nebo C

* limit pro pitnou vodu 50 mg.l⁻¹ dle Vyhlášky MZ ČR 252/2004 Sb.

Zdroj: ČHMÚ

3.1 Zásobování pitnou vodou

V roce 2005 lze zaznamenat opětné mírné 3 % snížení objemu vyrobené vody v porovnání s rokem 2004. Pitnou vodou je zásobováno cca 99 % obyvatel Prahy a dále část mimopražských obyvatel. Poměr mezi využitelnou akumulací pitné vody ve vodojemech 674 000 m³ a průměrnou denní spotřebou 362 366 m³ činí 1,86.

V PROVOZU JSOU TYTO ÚPRAVNÝ VOD:

Vodárna v Praze-Podolí vyrobila celkem 1 148 523 m³ pitné vody, což představuje necelé 1 % z celkového objemu výroby vody. Vodárna v Podolí je využívána jako rezervní zdroj a je v měsíčním provozu jedenkrát za rok.

Vodárna v Káraném v roce 2005 vyrobila celkem 31 746 368 m³ pitné vody (v součtu ze zdrojů klasických a z umělé infiltrace (tj. 23 % z celkové výroby vody), což je stejný podíl na celkové výrobě jako v loňském roce.

Vodárna Želivka je kapacitně nejvýznamnějším zdrojem pitné vody pro hl. m. Prahu a část středních Čech. Celkem zde bylo v roce 2005 vyrobeno 99 368 618 m³ pitné vody, což představuje 75 % z celkového objemu.

Veřejná vodovodní síť v hl.m. Praze a k ní příslušející úpravní pitné vody jsou ve správě akciové společnosti Pražská vodohospodářská společnost a.s. Provozovatelem pražského vodovodního systému je akciová společnost Pražské vodovody a kanalizace a.s. Poměrně malý rozsah veřejné vodovodní sítě provozují další provozovatelé např. 1. vodohospodářská společnost, spol. s r.o., AQUACONSULT, s.r.o., Česká správa letišť, s.p., HYDRIA, spol. s r.o., Pražská teplárenská, a.s.

Distribuce vody na území hl. m. Prahy je složitou konfigurací terénu technicky velmi náročná.

Počet havarijních výkopů, které musely být provedeny pro zajištění provozu pražské vodovodní sítě v roce 2005 byl 7 241, což je o 446 více než v roce 2004.

Celkem bylo likvidováno 85 havárií I.kategorie (přerušení dodávky vody pro více než 1 000 obyvatel nebo pro důležité objekty) a 251 havárií II.kategorie (přerušení dodávky vody pro 300–1 000 obyvatel nebo důležité objekty), havárií II. kategorie bylo 6 905. V porovnání s rokem 2004 došlo pouze u kategorie I. k poklesu, ale u II. a III. kategorie k nárůstu celkem o 6,8 %.

Kvalita vody je hodnocena dle platné legislativní úpravy v souladu s požadavky EU na pitnou vodu dle vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, která je prováděcí vyhláškou k zákonu č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Laboratoře společnosti Pražské vodovody a kanalizace a.s. v roce 2005 sledovaly kvalitu pitné vody v členění dle úpraven a dále v místě distribuce, celkem bylo provedeno 7 936 vzorků. Z tohoto bylo pro úpravnu Želivka, Káraný a Podolí vyhovujících 99,57,100 a 99,41 %, v distribuční síti pak vodojemy, přivaděče a distribuce–spotřebitel vyhovělo 99,57 a 98,32 %.

V průběhu distribuce dochází ke kvalitativním změnám:

- v důsledku působení materiálů přicházejících do styku s pitnou vodou (druhotné zařezání vlivem koroze);
- v souvislosti s poklesem spotřeby vody dochází k prodloužení doby zdržení vody v distribuční síti (dále jen DS), snížení rychlosti proudění (pokles koncentrace volného chloru a možné mikrobiologické závady);
- poruchovostí DS;
- manipulací v souvislosti s rekonstrukcemi vodovodních sítí;
- v období zvýšeného biosestonu v surové vodě dochází v případě ÚV Želivka ke zvýšení dávek ozonu a chloru na výstupu z úpravy. V důsledku toho je v DS sledován nárůst vedlejších produktů chlorace (THM) u spotřebitele. Jednotlivé trihalomethany ani celková suma THM nepřekročily povolené limitní hodnoty dané legislativou;
- prodloužením doby zdržení vody bylo nutné zajistit dochlorování vytypovaných celků DS z důvodů zajištění mikrobiální nezávadnosti. Kromě stabilních míst dodatečné desinfekce (CL₂, NaClO) je možné na základě zjištěných havarijních situací operativně zajistit dezinfekci cílené části DS mobilním zařízením;
- analogicky jako na úpravkách jsou všechny akumulace a čerpací stanice v DS pravidelně sanovány s následnou kontrolou kvality vody pro čištění;
- z důvodů zlepšení kvality vody v DS je od roku 2002 aplikován „*Odkalovací řád hlavních distribučních řadů*“. Kromě toho jsou prováděny cíleně proplachy lokálních problémových oblastí DS;
- v oblastech pražské DS dochází k trvalému překračování limitních hodnot Fe v důsledku koroze trubních materiálů. Proto je orgánem ochrany veřejného zdraví dána výjimka z limitních hodnot tohoto parametru na časově omezenou dobu. Do doby planosti výjimky je nutné zajistit nápravu ať již formou rekonstrukce stávajících potrubí nebo jeho výměnou. Místa s udělenou výjimkou jsou pak upřednostněny v plánovaných opravách nebo investičních akcích.

Uvedené důvody zhoršení kvality způsobují nárůst nevyhovujících parametrů v porovnání s procenty nevyhovujících analýz na výstupu z úpraven cca o 1,5 %.

Kvalita vyráběné vody byla po celý rok v souladu s platnou legislativou.

Zvýšení obsahu dusičnanů je trvalým problémem povodí Želivky, koncentrace dusičnanů se pohybuje kolem průměrné hodnoty 30–35 mg.l⁻¹.

Kontrola jakosti káranské vody vykazovala po celý rok 2005 podlimitní hodnoty u všech sledovaných ukazatelů, úpravna v Podolí vyráběla vodu v období, kdy měla voda ve Vltavě příznivou kvalitu.

Kvalita vody v DS je pravidelně kontrolována orgánem ochrany veřejného zdraví, Hygienickou stanicí hl.m. Prahy. Závažné výkyvy v kvalitě vody nebyly zaznamenány.

Tabulka 3: Výroba a užití pitné vody

		2005
Objem vyrobené pitné vody	(mil. m ³)	132,26
Počet obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů		1 170 000
Ztráty vody ve vodovodních sítích	(%)	25,8

Zdroj: ČSÚ

3.2 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Na území hl. m. Prahy nejsou vyhlášeny žádné chráněné oblasti přirozené akumulace vod.

3.3 Stav povrchových vod, přehled největších znečišťovatelů

JAKOST POVRCHOVÝCH VOD

Hodnoceny byly pouze 2 profily ležící na území Prahy, Vltava – Podolí a Berounka – Lahovice.

V profilu Vltava – Podolí byly ve IV. třídě ukazatele pouze ze skupiny D chlorofyl, ostatní ukazatele ve všech skupinách byly hodnoceny do III. třídy (CHSKCr, BSK5 a veškerý fosfor), převážně však třídou I a II, specifické organické látky měly ve II. třídě pouze sumu PAU, ostatní ukazatele nepřesáhly limit pro I. třídu.

Profil Berounka – Lahovice měl V. třídou klasifikován pouze chlorofyl. Všechny ostatní ukazatele, včetně kovů dosáhly maximálně III. třídy. Ve III. třídě byly NL 105 °C, CHSKCr, BSK5, TOC, veškerý fosfor a AOX ze skupiny A a saprobní index ze skupiny D. Kovy, metaloidy a specifické organické látky nepřekročily limity II. třídy.

Tabulka 4: Procentní zastoupení profilů státní sítě jakosti vod v třídách jakosti podle skupin ukazatelů

Skupiny ukazatelů	A	B	C	D
Počet měřených profilů	2	2	2	2
Třída jakosti	%			
I	0,0	0,0	0,0	0,0
II	0,0	100,0	100,0	0,0
III	100,0	0,0	0,0	0,0
IV	0,0	0,0	0,0	50,0
V	0,0	0,0	0,0	50,0

Vysvětlivky:

Skupiny ukazatelů: A – Obecné fyzikální a chemické ukazatele, B – Specifické organické látky, C – Kovy a metaloidy, D – Mikrobiologické a biologické ukazatele

Třídy jakosti: I – Neznečištěná voda, II – Mírně znečištěná voda, III – Znečištěná voda, IV – Silně znečištěná voda, V – Velmi silně znečištěná voda

Zdroj: ČHMÚ

3.4 Odpadní vody

Centrální kanalizační síť v hlavním městě Praze byla vybudována jako jednotná, ke společnému odvádění splaškových i dešťových vod jednotným trubním systémem. Nově budovaná sídliště na okrajích Prahy však mají kanalizační systém oddílný. Sídlíšťní splaškové sítě jsou napojeny na kmenové stoky jednotné sítě a odváděny jsou převážně do Ústřední čistírny odpadních vod Praha na Císařském ostrově. Kromě ÚČOV je na území hl. m. Prahy ještě 24 pobočných čistíren, které zpracovávají odpadní vody z okrajových částí Prahy. Na veřejnou síť s koncovou čistírnou odpadních vod je napojeno 1 160 tis. obyvatel Prahy, což představuje okolo 99 % veškerého obyvatelstva.

Přestože ÚČOV prošla intenzifikací, nevyhovuje zpřísňujícím se požadavkům na vypouštění zbytkového znečištění v odpadních vodách do vod povrchových především v ukazatelích dusíku a fosforu. Proto vodoprávní úřad udělil povolení pro vypouštění odpadních vod do vod povrchových pouze do 31. 12. 2010.

V roce 2005 bylo vycištěno 119 639 tis. m³ odpadních vod na ÚČOV, celkem pak v Praze 132 500 tis. m³ odpadních vod.

Průměrný přítok odpadních vod byl v roce 2005 3,8 m³.s⁻¹, což v porovnání s ročním průměrem roku 2004 znamená pokles. V roce 2005 bylo vypuštěno do vod povrchových 654 t v ukazatelích BSK5 a 1 013 t nerozpuštěných látek.

Veřejná kanalizační síť v hlavním městě a k ní příslušející čistírny odpadních vod jsou ve správě akciové společnosti Pražské vodovody a kanalizace a.s.. Provozovatelem je pak společnost Pražské vodovody a kanalizace a.s., poměrně malou část provozují další provozovatelé jako je 1. vodohospodářská společnost s.r.o., BMTO GROUP, s.r.o., CZ-Namar International, s.r.o., Česká správa letišť, s.p., FRAMAKA s.r.o., Ing. Hugo Turza, Ing. Jan Topol – TOPOLWATER, Vodohospodářská společnost Benešov, s.r.o.

Tabulka 5: Vypouštěné odpadní vody (mil. m³)

	2005
Odpadní vody vypouštěné do vod povrchových	131,8
Odpadní vody vypouštěné do veřejných kanalizací	83,8
z toho: čištěné na ČOV (bez srážkových vod)	83,8
Odpadní vody čištěné na ČOV (vč. srážkových vod)	126,2

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 6: Obyvatelé napojení na veřejnou kanalizaci (tis. obyvatel)

	2005
Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci	1 167,0
z toho: napojených na veřejnou kanalizaci s koncovou ČOV	1 167,0

Zdroj: ČSÚ

VÝZNAMNÉ AKCE KE SNÍŽENÍ MNOŽSTVÍ ZNEČIŠTĚNÍ VYPOUŠTĚNÉHO V ODPADNÍCH VODÁCH UKONČENÉ V ROCE 2005

V roce 2005 byla uvedena do zkušebního provozu po rekonstrukci ČOV Újezd nad Lesy a ČOV Zbraslav. Provedena byla i rekonstrukce aktivační na ČOV Kbely. Na ÚČOV bylo zavedeno dávkování srážecího činidla do aktivační, další akcí je dávkování polymerních flokulantů před dosazovacími nádržemi, čímž se stabilizuje proces a zamezuje se úniku vložek do odtoku. Pro lepší využití bioplynu byla do provozu uvedena 5.kogenerační jednotka.

3.5 Havárie

V hlavním městě Praze je výkonem státní správy v přenesené působnosti dle ust. § 41 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, pověřen odbor ochrany prostředí Magistrátu hl.m. Prahy (OOP MHMP) ve spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí – oblastní inspektorát Praha (ČIŽP). Havarijní úniky závadných látek jsou nejčastěji hlášeny Operačnímu středisku Krizového štábu hl.m. Prahy, které následně informuje OOP MHMP, ČIŽP, Povodí Vltavy, s.p. a další orgány podílející se na likvidaci havárie. OOP MHMP, jako vodoprávní úřad, ve spolupráci s ČIŽP řídí průběh likvidace havárie. Následně pak OOP MHMP vydává rozhodnutí o uložení opatření k nápravě závadného stavu.

V roce 2005 OOP MHMP zasahoval při 30 haváriích a následně pak vydal 21 správních rozhodnutí. Pokud není původce havarijního znečištění znám, likviduje OOP MHMP znečištění na náklady hl. m. Prahy, prostřednictvím odborně a technicky způsobilé právnické osoby nebo fyzické osoby podnikající dle zvláštních předpisů.

Nejvýznamnějším únikem závadných látek v roce 2005 byl únik kyseliny dusičné po výbuchu cisterny do dešťové kanalizace a následně pak do retenční nádrže Dubeček v Praze 15. K dalšímu většímu úniku závadných látek – motorové nafty došlo při dopravní nehodě v ul. Chlumecká v Praze 14, kdy závadné látky vnikly do dešťové kanalizace, dešťové usazovací nádrže, na nebezpečný terén a do povrchových vod Chvalka.

Počty havarijních úniků, které OOP MHMP řešil v roce 2005 jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 7: Havarijní úniky závadných látek

	2005
Počet havarijních úniků celkem	30/71
z toho: znečištění vod podzemních*	0
znečištění vod povrchových*	11/47
znečištění vod způsobené úniky: ropných látek	13
těžkých kovů	0
chlorovaných uhlovodíků	0

* ostatní havarijní úniky, které pouze ohrozily podzemní nebo povrchové vody

Zdroj: KÚ, ČIŽP

4. Půda

Tabulka 8: Bilance půdy a podíly z celkové výměry (stav k 31.12.2005)

Druh	2005	
	ha	%
Zemědělská půda celkem	20 870	42
z toho: orná půda	15 329	31
trvalé travní porosty	866	2
Nezemědělská půda celkem	28 743	58
z toho: lesní půda	4 927	10
vodní plochy	1 079	2
Celková výměra	49 613	

Poznámka: % – uvádí se procentický podíl jednotlivých druhů půdy z celkové výměry půdy v kraji

Zdroj: ČÚZK

5. Horninové prostředí

Zastoupení ložisek nerostných surovin na území hl. m. Prahy je malé a jedná se pouze o suroviny nerudní a stavební. V regionu Prahy je 8 dobývacích prostorů, z toho 7 těžených na jihozápadním okraji území. Jedná se o těžená ložiska drčeného kameniva – Zbraslav, v současné době netěžená ložiska drčeného kameniva Radotín-Špička, Kosoř, Hvízdalka. Těžené ložisko kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu je na lokalitě Cikánka, těžené ložisko pórovinných jílů pro výrobu keramiky na ložisku Zadní Kopanina. V současné době jsou těžena dvě výhradní ložiska cementářské suroviny Radotín-Hvízdalka a Radotín-Špička. Na východním okraji Prahy leží netěžená výhradní ložiska cihlářské suroviny Štěrboholy a Kolovraty. Nevýhradními ložisky cihlářské suroviny v téže oblasti jsou pak ložiska Uhříněves a část ložiska Sluštice-Pacov. Netěžená jsou i tři výhradní ložiska štěrkopísku v údolní nivě Berounky mezi Lahovicemi a Lipencí. Na lokalitě Přední Kopanina se těží nevýhradní ložisko stavebního kamene, tzv. zlaté opuky, která má zásadní význam pro opravy historických staveb v Praze.

Těžba surovin nepatří na silně urbanizovaném území hl. m. Prahy ke stěžejním problémům ochrany životního prostředí. Kontaminace hornin na území hl. m. Prahy je podmíněna mocností navážek (od středověku), netěsnostmi kanalizační sítě a starými zátěžemi s obsahem nebezpečných látek. Závažnými problémy v budoucnosti mohou být staré komunální skládky odpadů jako např. v lokalitě Slivenec, kde není jasné, co se tam uložilo, případně zavážení starých lomů (např. Požáry, Cikánka, Lipence) výkopkem ze stavby metra nebo z velkých dopravních staveb.

6. Příroda

Odbor ochrany prostředí pečuje o 76 zvláště chráněných území, z toho 64 přírodních památek a 12 přírodních rezervací o celkové rozloze téměř 1 920 ha. Náklady na údržbu převýšily 6 mil korun. Na údržbě se podílí celá řada neziskových organizací, jako je Český svaz ochránců přírody, Svaz ochrany přírody a krajiny ČR apod. Největší objem prací je v PR Prokopské údolí, kde se udržuje již 40 ha nelesních ploch, následuje PR Divoká Šárka, PP Čimické údolí a PP Baba. V 15 ZCHÚ je také k údržbě využívána již 6 rokem řízená pastva 2–3 stád ovcí a koz. Probíhá evidence pražských přírodních vodních zdrojů – studánek. Evidováno je jich doposud 123. V přípravě jsou i internetové informace o studánkách na stránkách města. Probíhá rekonstrukce a budování naučných stezek. U 7 z nich je k dispozici i jejich internetová podoba s odkazem na stránkách města nebo přímo na adrese www.prazskestezky.cz. Dokončuje se celková rekonstrukce naučné stezky Údolím Únětického potoka. V poslední době je věnována pozornost také zanedbaným ovocným sadům. Několik z nich je již udržováno a u vybraných cenných sadů došlo nebo dochází k biologickému monitoringu, který je postaven především na pomologickém určení krajových odrůd. V ZCHÚ se často setkáváme s projevy vandalství, poškozováním značení chráněných území, naučných stezek apod.

Bylo dokončeno odbahňování starého ramene Berounky a úprava tůň pro obojživelníky v PP Krňák.

Průběžně pokračuje odborné ošetřování památných stromů a opravy značení tabulemi se státním znakem. Do systému pravidelné péče přecházejí i některé vyhlášené významné krajinné prvky. Všeobecně negativním jevem je stále se zvyšující tlak na výstavbu.

Tabulka 9: Zvláště chráněná území (stav k 31. 12. 2005) podle Ústředního seznamu ochrany přírody

Kategorie		Celkem (počet)	Rozloha (ha)
Národní park	(NP)	0	0
Chráněná krajinná oblast	(CHKO)	1	473
Národní přírodní rezervace	(NPR)	0	0
Národní přírodní památka	(NPP)	8	144,66
Přírodní rezervace	(PR)	15	946,03
Přírodní památka	(PP)	66	1089,47
Přírodní park		11	9 141

Zdroj: Správy NP, SOP ČR, AOPK ČR, KÚ

Významnou součástí městské zeleně jsou i parky a zahrady hl. m. Prahy. Dle *Systému péče o zeleň v hl. m. Praze* je celková rozloha městské zeleně v parcích a zahradách 2 751 ha, přičemž plochy mimořádné důležitosti představují 221 ha. Na základě pravidel, stanovených zastupitelstvem hl. m. Prahy, a schválených dokumentací, pokračuje postupná obnova parků I. kategorie, a to v zahradě Kinských, v komplexu zahrad vrchu Petřína, v Letenských sadech, v Královské oboře a na vrchu Vítkově. Pokračuje postupná obnova uličních stromořadí, počet nově vysazovaných stromů značně převyšuje počet stromů kácených, celkem přibýlo ve stromořadích I. kategorie 301 stromů. Byly rovněž provedeny dosadby břehových porostů, nově byly založeny další biokoridory.

Za negativní tendenci se dá označit neustále významně narůstající zastoupení zastavěných ploch, přičemž procento zemědělské půdy, lesní půdy, vodních a ostatních ploch stagnuje, či spíše klesá (zemědělská půda výrazně klesá).

V režii odboru ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy byla dokončena žádoucí a potřebná regenerace vodních prvků ve zvláště chráněném území Krňák u Zbraslavi, a to zejména odbahňování starého ramene Berounky. Samotná tato investice si vyžádala 20 mil. Kč.

V rámci oprav a revitalizací vodních toků proběhla revitalizace Dalejského potoka.

V režii odboru městské zeleně Magistrátu probíhala nadále rozsáhlá obnova Královské obory, postižené povodní v roce 2002. V parku pokračovaly nucené probírky dřevin, neboť se nadále projevují dopady povodňového zatížení. Ačkoliv veřejnost vnímá ztráty na porostech v parku velmi nepříznivě, otvírá se takto prostor pro rekonstrukci parku včetně nových, pozitivních prvků, např. rozšíření vodních a mokřadních ploch v nejnižších pasážích parku.

V roce 2005 se správce královské obory Odbor ochrany prostředí MHMP soustředil zejména na „drobné“ stavební práce a úpravy vegetace tak, aby byl zachován charakteristický ráz parku. Pokračovala obnova cestní sítě i výstavba nových architektonických prvků parku.

Mimo těchto prací bylo investováno také do nového vybavení parku. Na stávajícím dětském hřišti „Kaštánek“ se staví objekt zázemí, ve kterém budou v parku chybějící veřejné WC a místnost pro ostrahu hřiště.

7. Lesy

V roce 2005 nebyl stav lesních porostů tolik ovlivněn extrémním průběhem klimatu jako v roce předešlém, srážky byly v úhrnu za rok 2005 v dlouhodobém průměru, teplota mírně nadprůměrná. I z tohoto důvodu klesla těžba dřeva napadeného podkorním hmyzem na smrku zhruba na polovinu oproti roku předchozímu, jelikož však celková výměra smrkových porostů v rámci LHC Městské lesy hl.m. Praha je velmi malá (nečiní ani 200 ha) a převážná část těchto porostů se nalézá na stanovištích výrazně ovlivněných nepříznivým působením městského prostředí, překračuje i při tomto poklesu objem vytěženého kůrovcového dříví na 1 ha smrkových porostů hodnotu 1 m³.

Zmíněné nepříznivé působení městského prostředí se samozřejmě netýká pouze smrkových porostů, ale pražské lesy mu jsou vystaveny jako celek. V důsledku toho se zde oproti celostátnímu trendu stále udržuje vysoký podíl nahodilých těžeb na těžbách celkových (cca 50%).

I v roce 2005 pokračovalo postupné odumírání porostů borovice lesní i černé zapříčiněné hlavně synergickým působením sucha a vysokým průměrným stářím borových porostů. Vykázaná kůrovcová těžba na borovici byla zanedbatelná.

Listnaté porosty nebyly v roce 2005 nijak významně ovlivněny, nahodilá těžba zde činila cca 23 % z celkové nahodilé těžby. Přesto se stále objevovaly případy tracheomykózního prosychání dubů a dalších listnáčů zejména ve starších porostech, na extrémních stanovištích nadále docházelo k celkovému prosychání akátových porostů, větší výskyt souší byl zaznamenán i v porostech s vyšším zastoupením břízy.

Na území hl. m. Prahy bylo v roce 2005 nově zalesněno přes 10 ha dříve zemědělské půdy 80 000 sazenicemi. V hospodaření v pražských lesích s převážně ochranným a rekreačním určením se stále více projevují zásady „trvale udržitelného lesa“. Proto OOP MHMP připravuje podklady pro udělení certifikátu FSC „Forest Stewardship Council“ který potvrzuje environmentálně vhodné a sociálně prospěšné lesní hospodaření a který je všeobecně mezinárodně uznávaný i vysoce ceněný.

Všeobecně negativním jevem je stále se zvyšující tlak na výstavbu.

Tabulka 10: Výměry lesní půdy a lesnatost (tis. ha)

	Výměra celkem (ha)	Z toho				Lesnatost (%)	
		půda mimo les	plocha PUPFL	porostní půda	bezlesí atp.	PUPFL	porostní půda
2005	49 613	44 681	4 932	4 721	210	9,9	9,5

Zdroj: ÚHÚL

Tabulka 11: Přehled vývoje poškození lesních porostů (komplexní poškození dle družicových snímků)

Plochy porostů v jednotlivých stupních poškození a mortality (%)	2005
Jehličnaté porosty	0
0./I.	2,1
I.	7,7
II.	24,5
III.a	30,1
III.b - IV.	16,6
	19,0
Listnaté porosty	0.
0./I.	0,2
I.	5,2
II.	29,9
III.a - IV.	35,3
	29,4

Vysvětlivky: 0. – Zdravé porosty

Stupně poškození: 0./I. – První známky poškození, I. – Mírné, II. – Střední, III.a – Silné, III.b – Velmi silné, IV. – Odumírající porosty

Zdroj: MZe (STOKLASA Tech.)

8. Odpady

V roce 2005 byla celková produkce odpadů dle údajů z ročního hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2005 v hl. m. Praze 3 535 128 tun. Oproti roku 2004 došlo ke snížení produkce celkového množství odpadů o 6,4%. Největší objem představuje odpad pod katalogovým číslem 170504 – zemina a kamení, největším producentem byl Metrostav, a.s. Produkce komunálního odpadu (celá skupina 20 dle Katalogu odpadů) byla 502 tis. t.

V roce 2005 bylo na území hl. m. Prahy vyprodukováno 321 tis. tun komunálního odpadu, tzn. produkce v přepočtu na 1 Pražana činí 260,8 kg ve sledovaném roce. Nárůst celkového množství je 5,2% proti roku 2004. Praha realizuje od roku 1998 komplexní systém tříděného komunálního odpadu, který je každým rokem rozšiřován. Komunální odpad je v současné době tříděn na následující složky: papír a lepenka, sklo a směsné sklo, plasty směsné, objemný odpad, nebezpečný odpad, kovy železné a neželezné, stavební suť, elektrotechnický odpad, odpad z údržby zeleně, dřevěný odpad, pneumatiky a směsný odpad. Systém zahrnoval v roce 2005 svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu; sběr, svoz a další nakládání s tříděným odpadem komodit papír, plasty, sklo na celkem cca 4 tis. stanovišť, z toho na cca 410 stanovištích oddělený sběr barevného a bílého skla a sběr nápojových kar-

tonů byl zajišťován cca 1 640 nádobami. Občané Prahy mohli nebezpečné odpady odevzdat na všech sběrných dvorech hl. m. Prahy, dále na 21 stabilních sběrných nebezpečného odpadu, při mobilním sběru nebezpečných odpadů od dubna do konce října, doplňkový sběr léků a rtuťových teploměrů v cca 260 lékárnách, doplňkový sběr použitých baterií a monočlánků na cca 450 místech jako např. v některých školách, úřadech MČ a MHMP. Vyjma směsného odpadu mohli Pražané ostatní výše uvedené tříditelné složky komunálního odpadu odevzdávat v 9 sběrných dvorech města. Mimořádný sběr komunálního odpadu probíhal také formou mobilního sběrného dvoru v Praze 11.

V Praze, příp. v dostupné vzdálenosti mimo město Prahu, jsou v oblasti nakládání s komunálními odpady provozovány následující zařízení:

- 9 sběrných dvorů HMP
- 7 sběrných dvorů MČ
- 21 stabilních sběren nebezpečného odpadu
- 1 kompostárna
- dotřídování linka
- překládací stanice pro sklo
- recyklace stavební suti
- spalovna komunálního odpadu
- skládka komunálního odpadu

Na všech místech tříděného sběru odpadu bylo v roce 2005 vysbíráno celkem cca 7,2 tis. tun plastů, cca 8,4 tis. tun směsného skla, 432 tun čirého skla, cca 19,2 tis. tun papíru a 171 tun nápojových kartonů. Dále bylo v rámci tříděného sběru sebráno 20,5 tis. tun objemného odpadu, cca 29 tis. tun komunálního odpadu na sběrných dvorech HMP a 441 tun bioodpadu v rámci pilotního projektu v D. Chabrech a zkušebního provozu kompostárny Malešice. Nebezpečný odpad Pražané shromáždili v množství 781 tun, z toho 407 tun činily chladicí zařízení, 48 tun léčiva a rtuťové teploměry a 7 tun monočlánky. Zbytek byl tvořen barvami, akumulátory, oleji apod.

Papír byl v roce 2005 svážen na dotřídovací linku v areálu Pražských služeb a.s. v Praze 9. Na ní docházelo k vytřídění příměsí a nečistot (cca 9%) a k roztřídění na lepenku, časopisy a smíšený papír. Nakonec byl papír lisován do balíků (jeden váží až 800 kg) a prostřednictvím odběratelů byl na základě smluvních vztahů předáván tuzemským i zahraničním papírnám k dalšímu využití.

Plasty se dotřídovaly převážně na lince firmy Sledge s.r.o. v Tuklatech u Prahy. Směsné plasty byly po vytřídění příměsí a nečistot (cca 10–15%) dále dotřídovány na jednotlivé druhy (např. PET, polyethylen, polypropylen, polystyren apod.). Roztříděný materiál je lisován do balíků nebo rozemlet a předáván k recyklaci dalším firmám. Recyklované plasty mají široké využití: výplně do spacáků, deky, koberce, fleecové bundy, palety, některé stavební prvky, bazénové fólie, zatravňovací dlaždice, zahradní nábytek apod. Zbytková, jinak nezpracovatelná frakce, slouží k výrobě alternativního paliva (např. Regios a.s., SITA).

Sklo se sváží tak, aby nedocházelo k jeho stlačování a drcení během nakládky a přepravy, to by ztížilo následné třídění. V roce 2005 bylo sklo předáváno firmě AMT s.r.o. Příbram, která zajistila vytřídění nečistot a příměsí (cca 8%), následné dotřídění a předání skla ke zpracování do českých skláren (Vetropack Moravia Glass a.s. Kyjov, Avirunion a.s. Dubí).

Praha využívala k odstranění odpadu především 2 hlavní zařízení a to skládku komunálního odpadu provozovanou spol. .A.S.A., spol. s.r.o. v Praze 8-Ďáblicích a spalovnu tuhého komunálního odpadu Malešice v Praze 10, která dodává páru do energetické sítě akciové spol. Pražská teplárenská. Na skládku bylo uloženo 53,3 tis. tun komunálního odpadu, energeticky bylo využito v Malešické spalovně 201,2 tis. tun odpadu.

V roce 2005 byly odklizeny odborem infrastruktury města MHMP na území 41 městských částí černé skládky. Na odklizení se podílelo 12 odborných firem, které odklidily celkem cca 4,1 tis. tun odpadu za cca 5,8 mil. Kč včetně DPH.

V říjnu 2005 byl schválen krajský *Plán odpadového hospodářství*, v kterém jsou stanovena základní pravidla pro nakládání s odpady na území kraje a je podkladem pro zpracování navazujících plánů odpadového hospodářství původců odpadů. Tento plán bude účinný do roku 2013.

Tabulka 12: Produkce a nakládání s odpadem (kt)

	2005	
	O	N
Produkce odpadu celkem	3 348,8	186,3
Úprava nebo využití odpadu	1 254,2	18,7
Odstranění skládkováním	278,2	0
Odstranění spalováním	2,9	0,2

Zdroj:MHMP

Tabulka 13: Provozované skládky odpadů (zařízení provozovaná dle přílohy č.4 Zákona o odpadech způsobem D1)

	2005
Počet provozovaných skládek celkem	4
1x skládka KO (S-00)	
2x rekultivace	
1x terénní úpravy	

Zdroj:MHMP

STAVBY PRO ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ UKONČENÉ V ROCE 2005

V roce 2005 byla dokončena výstavba 1 sběrného dvora v Praze 14-Kyjích. Provozovatelem tohoto sběrného dvora v Teplárenské ulici je společnost VS-Ekoprag.

Dále byl provoz dočasně stavby kompostárny Malešice, s předpokládaným provozem do 31. 12. 2005, prodloužen o další rok, tzn. do 31. 12. 2006. V roce 2005 bylo na kompostárně odloženo k dalšímu zpracování cca 2,245 tis. tun bioodpadu.

Aktuální seznam zařízení k nakládání s odpady (dle § 14 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech) lze nalézt na internetové stránce: <http://www.praha-mesto.cz/odpady/souhlasys.asp>.

9. Staré ekologické zátěže

HL. m. Praha v roce 2005 zajistilo úpravu programu pro monitorování starých ekologických zátěží. Tento program je v současné době ve zkušebním provozu s původními daty. Dalším krokem bude aktualizace informací, která bude provedena ve spolupráci s městskými částmi. U každé ekologické zátěže je v programu uvedena přesná poloha zátěže, množství a složení odpadů (pokud lze určit), fotografie apod.

10. Doprava

Automobilová doprava s přibývajícím počty vozidel a s nárůstem provozu stále více ovlivňuje obyvatele i městské prostředí, v posledních desetiletích především ve větších městech ČR a zvláště v hl. městě Praze, které zaujímá v automobilové dopravě specifické postavení. To se projevuje v nadprůměrně vysokých intenzitách i dopravních výkonech ve srovnání s jinými českými městy nebo s dálnicemi a silnicemi v extravilánu.

Celkový počet motorových vozidel registrovaných na území Prahy se výrazně zvyšoval do roku 1999, v letech 2000–2005 se nárůst zpomalil. V roce 2005 bylo v Praze registrováno celkem 749 786 motorových vozidel. Rozhodující podíl na přírůstcích motorových vozidel tvoří osobní automobily, jejichž celkový počet činí 602 339 vozidel.

Intenzita automobilového provozu v širší oblasti centra města každoročně vzrůstala až do roku 1998, kdy dosáhla zatím historického maxima, a od té doby víceméně – s mírnými výkyvy – stagnuje. Do širší oblasti centra města vjíždělo v roce 2005 za období 6–22 h průměrného pracovního dne 287 000 vozidel, z toho 273 500 osobních automobilů.

Zastavení nárůstu intenzit v centru města v posledních letech je způsobeno tím, že ve špičkových obdobích již dopravní nároky na řadě míst dosáhly kapacitních mezí klíčových křižovatek a přetížení komunikační sítě již nemá bodový, nýbrž plošný charakter.

V širší oblasti centra města (dle sčítání na tzv. centrálním kordonu, který vyjadřuje obousměrnou intenzitu dopravy na vstupech do širší oblasti centra města, vymezené zhruba Petřínem na západě, Letnou na severu, Riegrovými sady na východě a Vyšehradem na jihu; Strahovský tunel a tunel Mrázovka jsou vně centrálního kordonu) se automobilová doprava ve srovnání s předcházejícím rokem mírně snížila – o 2,2 %. Ve srovnání s rokem 1990 však vjíždělo do širší oblasti centra města o 32 % vozidel více. Veškerý nárůst po roce 1990 byl tvořen pouze osobními automobily (+42 %), neboť počet nákladních vozidel a autobusů naopak od roku 1990 poklesl o více než o polovinu (-56 %).

Ve středním pásmu města se automobilový provoz zvýšil oproti předcházejícímu roku o 3 až 6 %. Doprava ve středním pásmu od roku 1990 trvale roste a ve srovnání s rokem 1990 se na některých komunikacích zvýšila trojnásobně až čtyřnásobně.

Ve vnějším pásmu města (dle sčítání na tzv. vnějším kordonu, který vyjadřuje obousměrnou intenzitu automobilové dopravy na vstupech hlavních výpadových silnic a dálnic do souvisle zastavěného území města) vzrostla intenzita automobilové dopravy oproti roku předcházejícímu o 3,4 %. Ve srovnání s rokem 1990 přijíždělo denně do Prahy z jejího okolí (z příměstské zóny, z ostatního území státu a ze zahraničí) 3,3x více vozidel (+226 %). Rozhodující část nárůstu po roce 1990 byla tvořena osobními automobily, neboť jejich počet se zvýšil téměř čtyřnásobně (+290 %). Automobilový provoz ve vnějším pásmu města od roku 1990 trvale vzrůstá. Do Prahy přijíždělo v roce 2005 v období 6–22 h průměrného pracovního dne cca 229 000 vozidel, z toho 197 000 osobních automobilů.

Nejzatíženější úseky na pražské komunikační síti v roce 2005 byly:

- Jižní spojka v úseku 5. května–Vítězná, kde projíždělo 130 000 vozidel za den (0–24 h)
- Barrandovský most (130 000 vozidel za den)
- Jižní spojka v úseku Chodovská–V korytech (107 000 vozidel za den)
- Jižní spojka v úseku Vítězná – Sulická (106 000 vozidel za den)
- Strakonická v úseku Zlíchov–Barrandovský most (102 000 vozidel za den)
- Brněnská (dálnice D1) v úseku Chodovec–Chodov (101 000 vozidel za den)

Vysoký nárůst automobilové dopravy v Praze je způsoben především:

- zvýšením celkového počtu cest po městě, související zřejmě s podnikáním a změnou životního stylu;
- růstem počtu osobních automobilů, které přijíždějí do Prahy z ostatního území;
- poklesem počtu cestujících MHD.

Příznivým druhem dopravy pro životní prostředí je doprava cyklistická. V roce 2005 byl otevřen nový úsek cyklistické trasy podél Vltavy z Troje k hranicím hlavního města (v délce 1,6 km), nová stezka po galerii hotelu Hilton včetně přiléhajících úseků podél pravého břehu Vltavy mezi Hlávkovým mostem a Negrelliho viaduktem (v délce 225 m) s návazným pokračováním po náspu protipovodňových zábran Karlína ve směru do Libně. Dále byl zrealizován nový propojovací úsek cyklistické stezky Černý Most – Dolní Počernice z okraje sídliště Černý Most směrem na Dolní Počernice (v délce 357 m), vybudována cyklistická stezka mimo sídliště Řepy v úseku od ulice U boroviček směrem k ulici Plzeňské (délka 572 m), cyklistická stezka v Sedlci podél Vltavy od Roztocké ulice k nově zprovozněnému přívozu pro pěší a cyklisty v Sedlci (délka 910 m), společná stezka pro chodce a cyklisty podél Evropské ulice od Horoměřické ulice po ulici Libockou (v délce 2,6 km) a vyznačena cyklistická trasa okolo Prahy, tzv. Pražské kolo. Byla provedena úprava křižovatky Ovencecká x Veletržní na Praze 7 doplněním vodorovného dopravního značení V 19 „Prostor pro cyklisty“.

V roce 2005 bylo dokončeno a uvedeno do provozu několik dopravních staveb. Mnoho dalších bylo ve stadiu rozestavěnosti a budou dokončeny v příštích letech.

Na Chuchelské radiále bylo uvedeno do provozu mimoúrovňové křížení Strakonické ulice v Malé Chuchli. Umožňuje bezkolizní připojení území Malé Chuchle na Strakonickou ulici a v další etapě usnadní dosud komplikované připojení Velké Chuchle. Odstraňuje poslední kolizní úrovnívou křižovatku na radiále a zároveň umožňuje v budoucnu radiálu rozšířit.

Začátkem prosince byla uvedena do provozu silniční estakáda Krejčířek–Palmovka, která významně zlepší silniční spojení Žižkova s Libní. Tato 309 metrů dlouhá estakáda v hodnotě 140 milionů korun vznikla jako součást rozsáhlého železničního projektu Nové spojení. Investorem je Správa železniční dopravní cesty, finanční prostředky poskytuje Státní fond dopravní infrastruktury. Kromě samotné estakády byly vybudovány i oboustranné nájezdy z ulic Novovysočanská a Pod plynojemem. Most tvarově kopíruje stávající tramvajovou trasu mezi Ohradou a Palmovkou. Ulice Pod plynojemem původně úrovníově křížila frekventovanou Vítkovskou trať a často zde na železničním přejezdu docházelo k dopravním zácpám. Přemostění železniční trati podstatně urychlilo automobilovou dopravu v této lokalitě.

Koncem roku bylo zprovozněno obchodní centrum Chodov, jehož součástí byla i stavba nových a úprava stávajících ramp na Chodovské radiále. Součástí obchodního centra jsou velkokapacitní garáže, v jejichž prostoru se nachází parkoviště P+R pro 700 uživatelů.

Na letišti Ruzyně byla zprovozněna stavba příjezdové komunikace k terminálu Sever 2.

V oblasti Karlína pokračovala dále obnova infrastruktury po srpnové povodni roku 2002. Byla zde provedena oprava první části Křížkovy ulice. Na další části této ulice stavební práce pokračují.

V roce 2005 proběhlo i několik velkých oprav tramvajových tratí:

- Sokolovská (v úseku Balabenka–nám. OSN) byla rekonstruována tramvajová trať včetně přilehlé komunikace a inženýrských sítí
- Bělohorská (v úseku smyčka Dlačův–Bílá Hora) včetně výměny trakčního vedení výměna kolejového trojúhelníku na křižovatce ulic Zenklova, Klapkova a Trojská

V komunikační síti probíhaly tyto větší opravy nebo úpravy komunikací:

- Přátelství – stavba okružní křižovatky s ulicí K Netlukám

- Kutnohorská – rekonstrukce inženýrských sítí a komunikace
- oprava Bubenského nábřeží před Holešovickou tržnicí včetně výstavby protipovodňových opatření
- opravy povrchu některých důležitých komunikací provedené frézováním vozovky (např. Cínovecká a vybrané úseky Jižní spojky)
- oprava ocelového mostu přes železniční trať Praha–Benešov ve Vršovicích (Moskevská–Bohdalecká)
- rekonstrukce Záhřebské ulice včetně nového kruhového objezdu na křižovatce ulic Záhřebské a Americké

Vedle již dokončených staveb v roce 2005 byly zahájeny nebo pokračovaly přípravné a stavební práce na dalších dopravních stavbách. K největším z nich patří:

- prodloužení stavby metra v úseku Ládví–Letňany
- nové spojení (tj. propojení železničních stanic Praha-Hlavní nádraží a Praha-Masarykovo nádraží se stanicemi Praha-Libeň a Praha-Vysočany).
- stanice metra Depo Hostivař
- Pražský okruh v úseku Slivenec–Lahovice
- MÚK Malovanka (SAT 2. stavba) na severním vyústění Strahovského tunelu
- výstavba Vysočanské radiály – mimoúrovňové napojení na Kbelskou ulici
- odbavovací budova terminálu Sever 2 na mezinárodním letišti Praha-Ruzyně

Tabulka 14: Meziroční srovnání znečištění ovzduší jednotlivých krajů vlivy dopravy (komplex zdrojů – doprava silniční, železniční, letecká)

	Rok	Množství emisí v t.rok ⁻¹
CO ₂	2004	2 486 651
	2005	2 660 838
CH ₄	2004	353
	2005	373
N ₂ O	2004	356
	2005	379
CO	2004	25 139
	2005	24 747
NO _x	2004	13 048
	2005	13 470
VOC	2004	5 555
	2005	5 034
SO ₂	2004	305
	2005	113
Pb	2004	0,26
	2005	0,13
PM	2004	540
	2005	561

Zdroj: CDV

Praha má specifické postavení mezi kraji v charakteru silniční sítě a nebyla proto hodnocena z hlediska emisí vztahených na 1 km silniční sítě. V produkci emisí patří Praze první místo s výjimkou PM, kde je za Středočeským krajem na druhém místě. V porovnání s rokem 2004 vzrostly emise CO₂, N₂O a PM, ostatní sledované emise poklesly.

11. Činnost kraje v oblasti péče o životní prostředí

Magistrát hl.m.Prahy ve spolupráci s řadou organizací, společností a firem vyvíjí řadu aktivit v oblasti ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO). Každoročně jsou připravovány různé druhy informačních materiálů a akcí pro občany Prahy, jež se týkají problematiky životního prostředí. Materiály jsou distribuovány do schránek pražských domácností, dále jsou poskytovány školám, nevládním neziskovým organizacím v rámci podpory různých projektů a akcí, jsou k dispozici v informačních střediscích Magistrátu, na úřadech městských částí a v některých knihovnách a organizacích zřízených HMP (ZOO, Botanická zahrada, Hvězdárna a Planetárium).

V souladu s usnesením Zastupitelstva hl.m. Prahy „Zásady péče o zeleně v hlavním městě Praze“ pokračuje HMP (v rámci samosprávných činností) mimo pravidelné údržby i nezbytnou obnovu parků, uličních stromořadí a zajišťuje rozvojové projekty zeleně. Na základě schválených projektových dokumentací se postupně obnovují následující zahrady a parky: Letenské sady, zahrada Kinských, komplex zahrad vrchu Petřín, Královská oboře, park na vrchu Vřtkově, oboře Hvězda a lesopark Cibulka. Mimo zahradních úprav v rámci jednotlivých staveb se v parcích průběžně obnovuje vegetace. Průběžně jsou ošetřovány i staré stromy v parcích I. kategorie.

V roce 2005 se realizovaly tyto stěžejní akce:

- obnova „horní“ části Zahrady Kinských (rekonstrukce obou jezírek, včetně vodopádu s vyhlídkou, rekonstrukce cestní sítě, nové veřejné a slavnostní osvětlení, nová dešťová kanalizace, mobiliář, nové výsadby)
- oprava č.p. 11 Dům oborníka v Královské oboře (celková rekonstrukce objektu pro potřeby zahradní údržby, včetně zpevněných ploch v jeho okolí a oplocení)
- pokračování v opravě Hladové zdi na Petříně (oprava opukové zdi z doby Karla IV.)
- oprava ohradní zdi Lobkovické zahrady a přilehlých schodišť (oprava kamenné ohradní zdi s oplocením včetně vápenných omítek, rekonstrukce schodiště z Vlašské ulice a schodiště v Petřínských sadech)
- pokračování v rekonstrukci ohradní zdi obory Hvězda (rekonstrukce historické opukové zdi, včetně nových dubových bran a nátěru proti graffiti)
- pokračování v rekonstrukci parteru před Letohrádkem Hvězda (nová modelace terénu, nové komunikace, mobiliář, sadové úpravy, automatická závlaha)

Dále se v rámci rozvoje a ochrany pražské přírody a krajiny v r. 2005 uskutečnila řada akcí, mezi něž patří především:

- obnovení naučné stezky v přírodní rezervaci Prokopské údolí v trase ze Starých Butovic přes Butovické hradiště do Prokopského údolí. (červen 2005)
- instalace nových informačních tabulí do zvláště chráněných území – v současné době jsou instalovány tabule ve ZCHÚ Ládví, Čimické údolí, Bohnické údolí a zámky; připravují se infotabule ZCHÚ V Hrobech, Lítožnice a Podhoří
- instalace informačních tabulí o probíhajících rekonstrukcích pražských rybníků, jejich historii a přírodních hodnotách nejbližšího okolí (únor–červen 2000), infotabule: odbahnění a oprava břehů retenční nádrže N1 Stodůlky (květen–srpen 2005), infotabule: rekonstrukce Čimického rybníka (září 2005–duben 2006), infotabule: oprava rybníka u Vodotoku
- akce otvírání studánek – symbolickým odemknutím nově zrekonstruované studánky oslavilo hl.m. Praha první jarní den a zároveň mezinárodní Den vody za účasti dětí ze ZŠ Dědina (březen 2005)
- akce pro děti „Do Stromovky za koníčky“ pořádána ve spolupráci s o.s. Antioch v rámci oslav Dne dětí (červen 2005)

- vytvoření webových stránek „Pražské naučné stezky“ ve spolupráci s o.s. EVANS
- tvorba internetové aplikace „Po Praze podél potoků“. Aplikace bude informovat o zajímavých přírodních lokalitách v Praze s návrhem trasy výletů (pro cyklisty i pěší). Spuštění na pražských webových stránkách (říjen 2005)

V rámci informační kampaně k podpoře třídění komunálního odpadu se uskutečnily v Praze v r.2005 tyto akce:

- Ekologicko-výchovná akce pro žáky 1.tříd pražských ZŠ: Žáci obdrželi v průběhu května a června 2005 materiály týkající se problematiky odpadového hospodářství a čistoty města (popelníčky, hry, omalovánky, skládačky, leták aj.). Akce probíhá již druhým školním rokem a jejím cílem je vést děti už v útlém věku k správnému zacházení s odpady a tím nepřímo i k ochraně životního prostředí. Papírové tašky s materiály obdrželo v letošním školním roce 8 350 prvňáčků. Materiály byly připraveny ve spolupráci se společnostmi Pražské služby a.s. a EKO-KOM a.s.
- V březnu a dubnu 2005 připravil Magistrát hl.m.Prahy ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a.s sérii přednášek o odpadech pro učitele pražských základních škol. Záměrem bylo seznámit je s problematikou vzniku odpadů a jejich třídění. Učitelé obdrželi zdarma informační materiály: např. náměty na soutěže a hry „Obaly bez obalu“, skripta „Odpady“, pracovní listy „Balím, balíš, balíme“, videokazetu o třídění odpadů, stolní hru s tematikou odpadů a další pomůcky. Akce se zúčastnilo 70 učitelů z 59 základních škol.
- Informační kampaň k odpadům pro veřejnost v rámci oslav Dne Země: Ve dnech 19. a 20. 4. 2005 byla na území MČ Praha 5 na pěší zóně Anděl zahájena informační kampaň pro veřejnost k problematice třídění odpadů a jejich následného využívání. Občané se mohli seznámit s ukázkami sběrných nádob a svozové techniky, diskutovat o možnostech dalšího využívání vytríděných komodit jako je papír, sklo, plasty, bioodpad a nápojové kartony, jak lze správně nakládat s nebezpečnými odpady apod. Zdarma obdrželi různé informační materiály – letáky, brožurky, ročenky, plakáty aj. Ve dnech 21. a 22. 4. 2005 informační kampaň pokračovala na území MČ Praha 3 na náměstí Jiřího z Poděbrad. Občané i školy v Praze měli také možnost přispět k ozelenění a zároveň k ozdravení městského prostředí prostřednictvím 500 kusů sazenic stroměčků (jedle, lípa, dub a borovice), které jim byly poskytnuty zdarma.
- V rámci akcí ke Dni Země byl od 1. dubna 2005 zahájen zkušební objednávkový svoz velkoobjemového odpadu od obyvatel, v sobotu 23. dubna ve spolupráci se svozovou společností Pražské služby a.s. a společností .A.S.A. s.r.o. proběhl „Den otevřených dveří“ na Spalovně komunálních odpadů v Praze 10-Malešicích, v Centru recyklace elektroniky v areálu svozové společnosti Pražské služby a.s., Pod Šancemi 444/1, Praha 9 a na Skládkce komunálních odpadů v Praze 8-Ďáblicích a v neděli 24. dubna bylo pro občany města mimořádně zpřístupněno všech devět sběrných dvorů hl.m.Prahy.
- Sběrové ekologické soutěže na pražských ZŠ: Pražské děti se i ve školním roce 2005/2006 úspěšně zapojily do sběrových ekologických soutěží, které pořádá ve spolupráci a pod záštitou Magistrátu hl.m.Prahy akciová společnost České sběrné suroviny na základních, mateřských a speciálních školách. Letošní již 12. ročník soutěže pod názvem „Velká cena Nestlé a Českých sběrných surovin“ zaznamenal doposud největší počet soutěžících škol – 117 ze 122 přihlášených. Celkem se sběru starého papíru ve školním roce 2005/2006 zúčastnilo 39 371 dětí, kterým se podařilo nashromáždit zatím rekordní množství papíru v historii soutěže - 1 480 470 kg, což představuje 9% z celkového množství vytríděného papíru v Praze za dané období, a to zcela bez dopadu na rozpočet města. V průměru připadá na jedno dítě téměř 38 kg papíru. Dětem z pražských škol se podařilo vrátit do recyklačního procesu 1 480 470 kg starého papíru, 28 250 kg plastových víček, 690 kg hliníkových obalů a 152 kg nápojových kartonů, celkem 1 509 562 kg cenných druhotných surovin. Letošnímu 12. ročníku soutěže udělil záštitu i ministr životního prostředí RNDr.Libor Ambrozek. Vítězné školy obdržely řadu hodnotných cen a dvě nejlepší školy získaly pohár primátora hl.m.Prahy.

12. Aktivity neziskového sektoru v oblasti ochrany životního prostředí

V rámci grantové podpory pro oblast životního prostředí bylo v r. 2005 podpořeno hl.m.Prahou celkem 116 projektů částkou 9 740 000 Kč.

V rámci vyhlášení Celoměstských programů podpory vzdělávání na území hl.m.Prahy byl poskytnutý grant na projekt týkající se EVVO s názvem „Podpora obnovitelných zdrojů energie a environmentální výchovy“ částkou 500 000 Kč.

V rámci Opatření 3.1 operačního programu JPD pro Cíl 3 regionu hl.m.Praha je v souvislosti s plněním koncepce EVVO řešen odborem školství HMP projekt „Vytváření a hodnocení programů pro vzdělávání a výchovu k udržitelnému rozvoji v základních a středních školách hl.m.Prahy“ (zkrácený název „Eko-gramotnost“).

Hl. m. Praha se v roce 2005 opět připojilo k celoevropskému projektu EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY přípravou řady akcí pro veřejnost na měsíc září, jež měly směřovat k snížení počtu aut a zvýšení bezpečnosti na místních komunikacích, upřednostnění veřejné hromadné dopravy a zlepšení ovzduší ve městě. Akce byly připravovány ve spolupráci s MŽP, Městskou policií, Dopravním podnikem HMP, Ústavem dopravního inženýrství, Technickou správou komunikací HMP, ROPIDEM a společností BESIP.

13. Prioritní problémy v ochraně životního prostředí

Za nejvýznamnější problémy ochrany životního prostředí v hl. m. Praze lze považovat:

- přetrvávající vysokou intenzitu a další nárůst automobilové dopravy (přetížení komunikací v centru města, nedokončený systém objízdných tras kolem hl. m. Prahy a vnitřní části města, nevyřešené parkování);
- znečištění ovzduší způsobované převážně exhalacemi z automobilové dopravy (NO_2 a NO_x , polycyklické aromatické uhlovodíky, CO, poletavý prach PM_{10});
- vysokou zátěž obyvatelstva nadměrným hlukem, jehož zdrojem je silniční, železniční, tramvajová a letecká doprava;
- dosud nedokončenou elektrifikaci železničních tratí na území města;
- celkovou přestavbu a rozšíření Ústřední čistírny odpadních vod včetně dořešení kalového hospodářství;
- dokončení rekonstrukce vodovodní a kanalizační sítě;
- revitalizaci vodních toků, znečištění povrchových i podzemních vod;
- dobudování protipovodňové ochrany;
- vzrůstající tlak na jiné využití lesních pozemků;
- úbytek nezastavěných ploch, nárůst investiční výstavby a komerční tlak na změny územního plánu v neprospěch ploch zeleně a orné půdy;
- pomalý postup realizace chybějících prvků ÚSES;
- zhoršování odtokových poměrů města v důsledku úbytku nezastavěných a nezpevněných ploch;
- nedostatek prostředků na revitalizaci poškozených a neadekvátně využívaných ploch;
- vysoký antropogenní tlak (návštěvnost, černé skládky atp.) na zvláště chráněná území vedoucí k jejich poškozování a částečné degradaci (pokles biodiverzity aj.);
- vysokou produkci odpadů (hlavně stavebních a průmyslových);
- rezervy v materiálovém a energetickém využívání odpadů
- rezervy v oblasti nakládání s autovraky;
- řešení problematiky nepovolených skládek a starých zátěží.

Vybrané ukazatele roku 2005 pro porovnání stavu životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Ukazatel	Jednotka		Kraj						
	HL. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký		
Rozloha	496,1	11 015	10 057,3	7 561,1	3 314,5	5 334,9	3 163,0		
Počet obyvatel	1 176 116	1 144 071	625 712	551 528	304 274	823 173	429 031		
Hustota obyvatelstva	2 307,8	103,9	62,2	73	92	154	136		
Emise ze stacionárních zdrojů celkem (TL, SO ₂ , NO _x , CO, VOC, NH ₃)	67,02	171,17	90,38	79,03	78,2	202,81	40,5		
z toho: – tuhé látky	36,8	11,62	5,08	5,79	2,32	6,48	2,79		
– SO ₂	2,68	26,79	11,65	12,56	16,7	72,78	4,3		
– NO _x	16,26	34,77	4,6	14,33	10,88	70,76	6,96		
– VOC	13,09	26,20	8,89	11,39	5,33	15,88	7,3		
Vyrobena pitná voda	112,5	43,3	60,9	62	78,2	78,4	74,8		
Podíl obyvatel zásobných vodou z veřejných vodovodů	99,5	82,4	90,6	81,02	98,2	95,7	88,1		
Ztráty vody ve vodovodní síti	25,8	21,4	21,0	15,8	15,2	24,8	28,6		
Chráněné oblasti přirozené akumulace vody	0	13,5	22,9	8,5	53,3	33,2	64,9		
Obyvatelé napojení na kanalizaci	99,2	63,9	84,3	77,4	91,6	81	68,4		
Obyvatelé napojení na kanalizaci s koncovou ČOV	99,2	63,1	74,9	70,9	90,6	76,1	62,7		
Množství odpad. vod (prům. i komun.) vypuštěných:									
z toho: – do vod povrchových	112,1	62,8	100,69	95	111,1	78,6	92,1		
– do kanalizací	71,25	45,3	61,5	62,4	55,2	48,2	45,7		
Počet havarijních úniků závadných látek	71	64	5	2	10	14/15	6		
Zemědělská půda	12/42	61	49	51	38	52	44		
Stupeň zornění zem. půdy	73,4	83,2	64,6	68,9	45,4	66,9	48,9		
Velkoplošná chráněná území	1	7,9	19,7	15,6	17,9	26,3	30,5		
z toho: – národní parky	0	0	3,4	4,6	0	1,5	3,7		
– chráněné krajinné oblasti	1	7,9	16,3	11,1	17,9	24,8	26,9		
Lesní porosty	9,5	27,2	37,6	38,77	46,4	29,3	42,7		
Produkce odpadu celkem	3	2,6	2,7	5,1	2,8	2,8	1,68		
z toho: – nebezpečný odpad	0,16	0,17	0,25	0,2	0,05	0,03	0,16		

Vybrané ukazatele roku 2005 pro porovnání stavu životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Ukazatel	Jednotka		Kraj						
	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Zlínský	Olomoucký	Moravskoslezský		
Rozloha	4 758,2	4 518,6	6 795,7	7 194,1	3 963,8	5 267	5 445		
Počet obyvatel	548 368	506 024	510 767	1 130 358	590 142	639 161	1 250 769		
Hustota obyvatelstva	115,2	112	75	91,25	149	121	230		
Emise ze stacionárních zdrojů celkem (TL, SO ₂ , NO _x , CO, VOC, NH ₃)	66,73	78,53	63,07	88,25	52,74	65,06	270,89		
z toho: – tuhé látky	2,87	4,4	5,99	5,51	3,42	4,58	8,96		
– SO ₂	8,63	16,47	4,10	4,81	7,8	7,21	30,1		
– NO _x	2,78	18,42	11,04	17,96	10,09	12,05	36,46		
– VOC	7,74	10,31	10,66	18,34	10,66	11,33	18,35		
Vyrobena pitná voda	66	63,8	52,5	62,2	56,8	81,2	74,03		
Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů	90,8	96,2	90,1	93,6	88,2	87	96,4		
Ztráty vody ve vodovodní síti	24,0	15,5	17,1	19	19,8	19,9	15,6		
Chráněné oblasti přirozené akumulace vody	43,2	42,7	7,3	4	30,5	23,8	18,1		
Obyvatelé napojení na kanalizaci	74,3	68,1	83,4	83,1	80	73,5	75,9		
Obyvatelé napojení na kanalizaci s koncovou ČOV	65,5	63	67,9	76,6	68,2	67,4	66,06		
Množství odpad. vod (prům. i komun.) vypuštěných:									
z toho: – do vod povrchových	106,9	87,7	90,1	70,2	78,3	83,9	88,7		
– do kanalizací	47,8	41,7	47,2	46,2	51,3	45,2	60,76		
Počet havarijních úniků závadných látek	3	6	17	12	9	10	37		
Zemědělská půda	59	61	60,7	60	49	54	51		
Stupeň zornění zem. půdy	69,2	73,2	77,5	83,3	64,3	74,5	63,2		
Velkoplošná chráněná území	20,1	8,7	9	5,8	30,05	10,6	17,3		
z toho: – národní parky	5,2	0	0	0,9	0	0	0		
– chráněné krajinné oblasti	14,9	8,7	9	4,9	30,5	10,6	17,3		
Lesní porosty	30,2	28,9	29,8	27,4	38,9	34	34,2		
Produkce odpadů celkem	1,6	2,1	2,5	2,5	1,8	2,1	4,2		
z toho: – nebezpečný odpad	0,09	0,11	0,13	0,07	0,07	0,09	0,3		

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

v jednotlivých krajích České republiky v roce 2005

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Kontakní místo:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
Kodaňská 10, 100 10 Praha 10,
www.cenia.cz, info@cenia.cz, 267 225 111

Magistrát hl. m. Prahy

Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 2,
www.praha-mesto.cz, posta@cityofprague.cz, 236 001 111

Vytištěno na papíře vyrobeném bez použití chloru.

9 788072 1124466